

Meteoroloji

VII. Hafta: Bulutlar

B U L U T L A R

Bulutlar, çok küçük su damlacıkları, buz kristalleri veya her ikisinin karışımından meydana gelen oluşumlardır. Tarımsal açıdan yağış ve güneşlenme ile ilgili atmosfer olaylarında baş rolü oynar.

Sinoptik rasatta bulutluluk 8'e göre ölçülür yani gökyüzü 8 eşit parçaya bölünür ve $3/8$, $5/8$, $8/8$ gibi ifade edilir. Sinoptik rasatta bulutluluk $8/8$ ise gökyüzünün tamamen bulutla kapalı olduğunu göstermektedir.

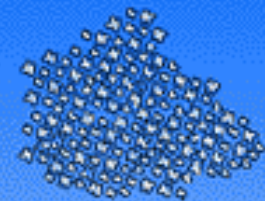
Klimatolojik rasatta ise 10'a göre $2/10$, $5/10$, $7/10$ gibi ölçülür. Klimatolojik rasatta bulutluluk $10/10$ ise gökyüzünün tamamen bulutla kapalı olduğunu göstermektedir.

Yüksekliklerine Göre Bulutların Sınıflandırılması

Yüksek Bulutlar	Orta Bulutlar	Alçak Bulutlar	Dikey Gelişmeli Bulutlar
Cirrus (Sirüs)	Alto cumulus	Strato cumulus	Cumulus
Cirrocumulus (Sirrokümülüs)	Altostratus	Stratus	Cumulonimbus
Cirrostratus (Sirrostratüs)			Nimbostratus

Common types of clouds in the troposphere

Cirrocumulus
(mackerel sky)
above 18,000 feet
5486 m

Cirrus
above 18,000 feet
5486 m

Cumulonimbus
from near the ground
to above 50,000 feet
15240 m

Altocumulus
6,000 to 20,000 feet

Altostratus
6,000-20,000 feet
1828 m - 6096 m

Stratocumulus
below 6,000 feet
1828 m

Stratus
below 6,000 feet
1828 m

Cumulus
below 6,000 feet
1828 m

Bulutların Özellikleri

Yüksek bulutlar

1. Cirrus
2. Cirrocumulus
3. Cirrostratus

Cirrus latince “saç kıvrımı” anlamına gelmektedir.

Ekvatorial bölgelerde 6-18 km,

Orta enlemlerde 5-13 km,

Kutuplarda 3-8 km yüksekliklerdeki oluşumlardır.

Cirrus (Ci): Beyaz lif ya da ipek parlaklığında, gölgesiz, buz kristallerinden meydana gelen ince bulutlardır.

Cirrus

Cirrus

Cirrus

Cirrus

Cirrus

Cirrocumulus (Cc): Kum taneleri veya küçük dalgacıkları halinde oldukça küçük kümeciklerden meydana gelen ince, beyaz ve gölgesiz bulutlardır.

Cirrocumulus

Cirrocumulus

Cirrocumulus

Cirrocumulus

Cirrocumulus

Cirrocumulus

Cirrostratus (Cs): Gökyüzünü tamamen ya da kısmen kaplar, hale meydana getiren, lif lif veya düz görünüşte, şeffaf ve beyazımsı bulutlardır.

Hale: Güneş yada ay ışığının, buz kristallerinden oluşan ince bulutlardan geçerken atmosferde görülen çeşitli ışık olaylarıdır (ışığın kırılması, yansımaları gibi).

Cirrostratus

Cirrostratus

Orta bulutlar

1. Altocumulus

2. Altostratus

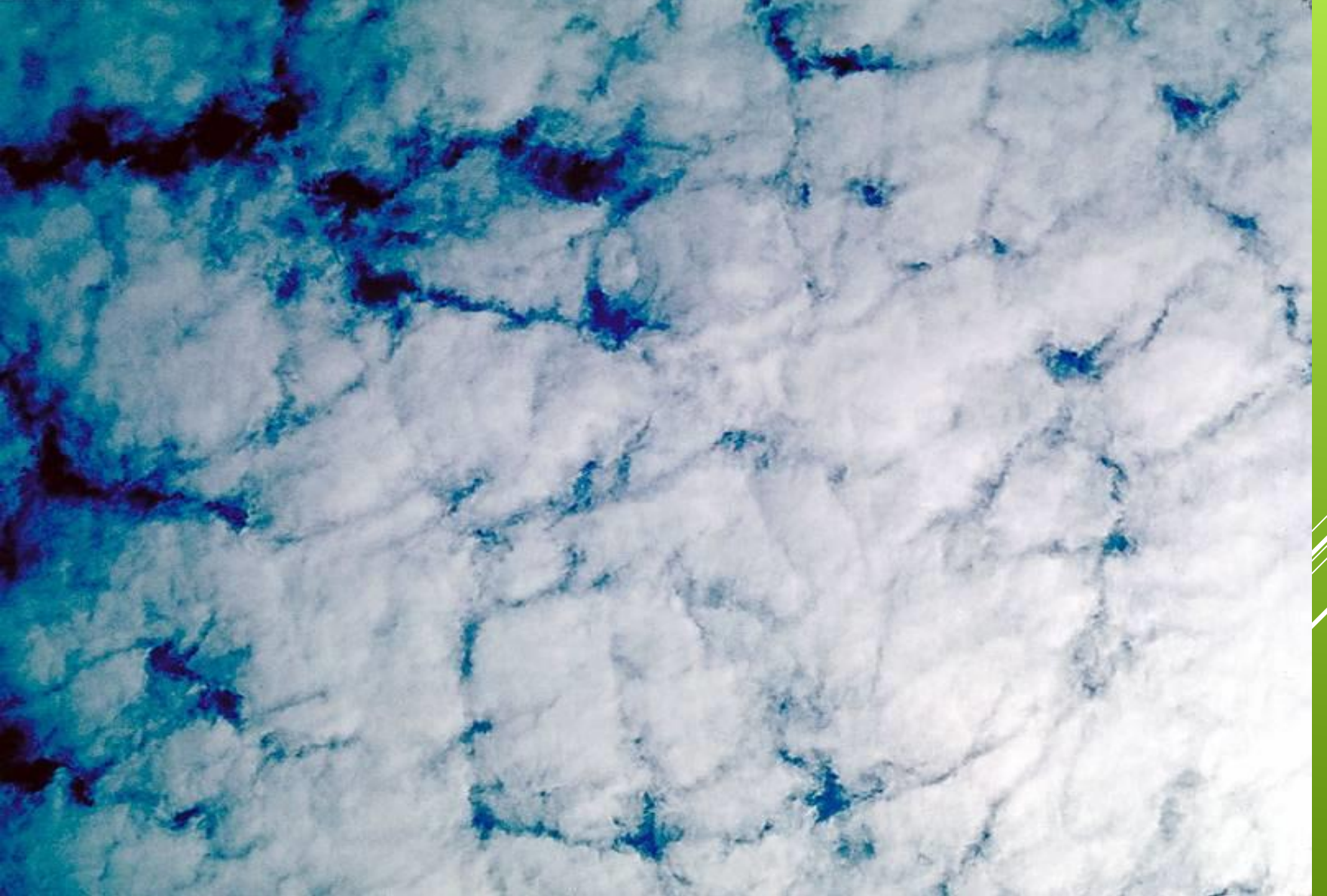
Ekvatorial bölgede 2-8 km,

Orta enlemlerde 2-7 km,

Kutuplarda 2-4 km yüksekliklerdeki bulutlardır.

Çoğunlukla su ve/veya buz kristallerinden oluşmuşlardır.

Alto cumulus (Ac): Beyaz ve gri renkte gölgeli, yuvarlak, tomurcuklu kümelerden oluşan bulutlardır.

Altocumulus

Altocumulus

Altocumulus

Altocumulus

Altostratus (As): Gökyüzünü kısmen veya tamamen kaplar, lif veya düzdür. Grimsi veya mavimsi bulutlardır. Kalın kısımları ışığı geçirmez. İnce kısımlarında sanki güneş buzlu cam arkasında gibi görünür.

Altostratus

Altostratus

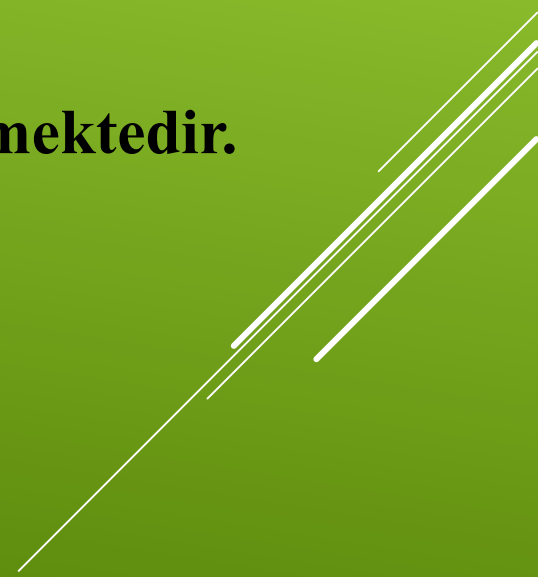
Alçak bulutlar

1. Stratocumulus

2. Stratus

Stratus latince tabaka, katman anlamına gelmektedir.

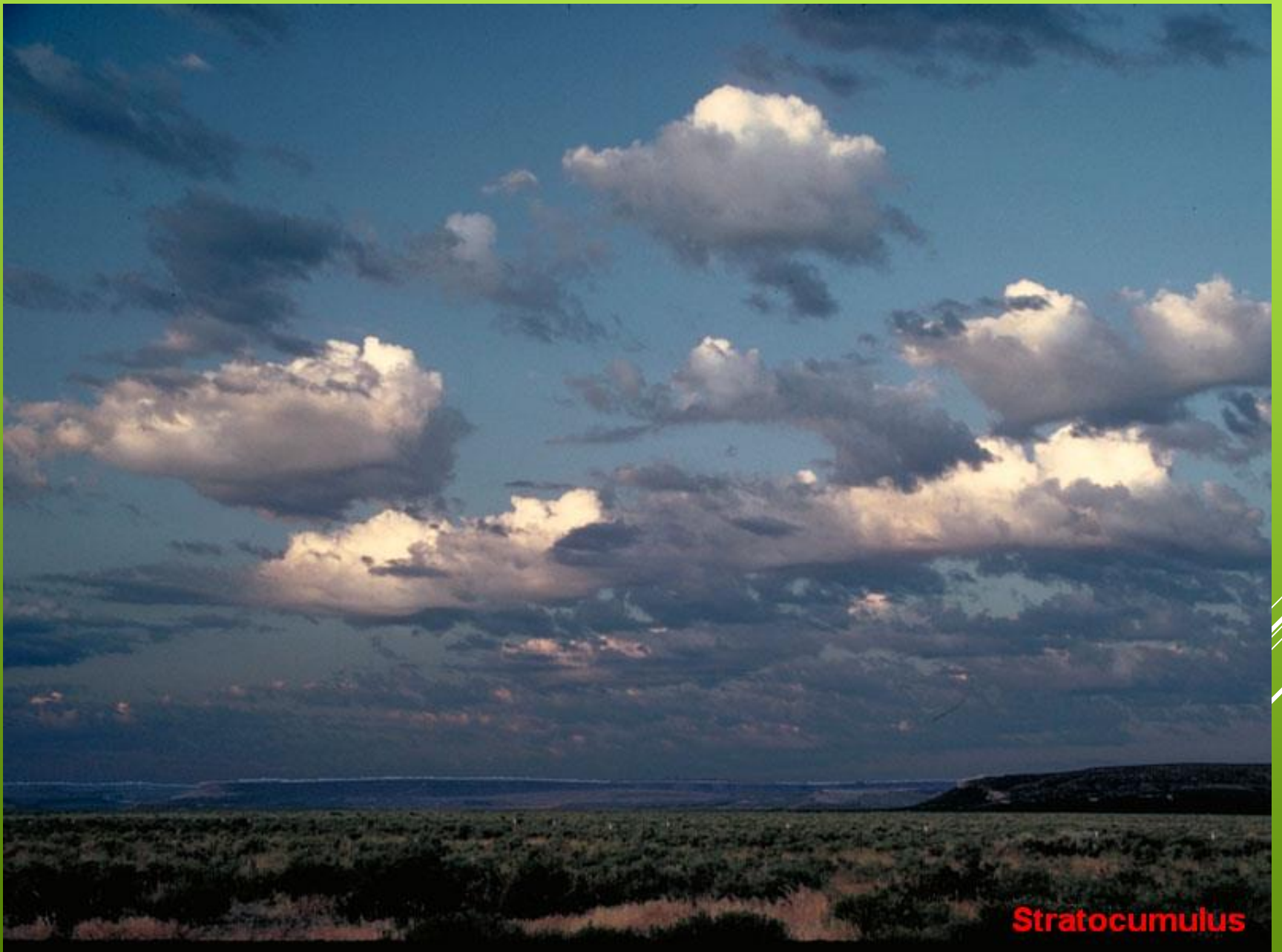
0-2 km yüksekliğindeki bulutlardır.

Stratocumulus (Sc): Gri veya beyazımtrak bulutlardır. Yağmur ve kar oluşturur. Hale yapan buz kristalleri içerir (kışın). İnceyken gökkuşağı oluşturabilir.

Stratocumulus

Stratocumulus

Stratus

Stratus

Stratus

Stratus

Dikey gelişmiş bulutlar

- 1. Cumulus**
- 2. Cumulonimbus**
- 3. Nimbostratus (Aynı zamanda alçak buluttur)**

Dikine gelişim gösteren yoğun yağmur bulutlarıdır.

Cumulus (Cu): Üst kısımları karnabahar görünümünde oluşan; küme, kubbe ve kuleler şeklinde gelişen yoğun bulutlardır. Güneş vuran yüzeyleri parlak beyaz görünümündedir. Su ve buz kristalleri içerir. Yağmur ve sağanak oluşturan bulutlardır.

Cumulus

Cumulus

Cumulus

Cumulonimbus (Cb): Dađ ve kuleler biçiminde dikine uzanan yoğun ve koyu bulutlardır. Üst kısımları örs şeklindedir. En önemli karakteristik özelliği şimşek ve gök gürültüsüdür. Sağanak, kar ve dolu yağışı meydana getirir.

Cumulonimbus

Cumulonimbus

Cumulonimbus

Nimbostratus (Ns): Genellikle koyu gri renklidir. Çok kalın bulut olması nedeniyle güneş ve ay görünmez. Çok geniş alanları kaplarlar. Yağmur ve kar yağıdıran bulutlardır.

Nimbostratus

Nimbostratus

Nimbostratus